

Jihomoravský inspektorát

Křížová 22, 603 00 Brno

Tel.: 543 216 788

E-mail: csi.b@csicr.cz | www.csiicr.cz

ID DS: g7zais9 | IČ: 00638994

Statutární město Brno,
MČ Brno-Nový Lískovec
Oblá 75
634 00 Brno

Váš dopis zn./ze dne

naše značka

vyřizuje/linka

dne

ČŠIB-285/17-B

Ing. Pavlíková

22. června 2017

777 022 157

Výsledek šetření stížnosti

Česká školní inspekce (dále ČŠI) prošetřila stížnost na právnickou osobu s názvem **Základní škola, Brno, Kamínky 5, příspěvková organizace** (dále škola), postoupenou ČŠI dne 3. března 2017.

Šetření stížnosti se opíralo zejména o skutečnosti uvedené ve stížnosti, zjištění v průběhu šetření na místě ve škole ve dnech 9. až 12. května 2017, o vyjádření ředitele školy, zástupkyně ředitele pro I. stupeň základní školy (dále ZŠ), zástupce ředitele pro II. stupeň ZŠ, pedagogických pracovníků ZŠ a o kontrolu příslušné dokumentace.

Body stížnosti, zaměřené zejména na to:

1. zda není porušován § 22a) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů (dále zákon o pedagogických pracovnících) – nařízení pevné pracovní doby pro pedagogické pracovníky
2. zda souběh dvou zaměstnání nenarušuje dodržování přímé vyučovací povinnosti ředitele školy
3. zda škola postupovala správně při vyplácení mzdových prostředků a zda nedocházelo k porušování:
 - 3.1 nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
 - 3.2 zákona o pedagogických pracovnících § 23 odst. 4, který stanovuje pracovníkům příplatky za přímou pedagogickou činnost nad stanovený rozsah a zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále zákoník práce) § 132, který stanovuje příplatek za přímou pedagogickou činnost nad stanovený rozsah
 - 3.3 zákoníku práce § 127, který stanovuje plat nebo náhradní volno za práci přesčas
 - 3.4 zákoníku práce § 123, který stanovuje platové tarify.
4. zda jsou na chodbách a v jídelně školy vyvěšeny aktuální rozvrhy dohledů nad žáky pro školní rok 2016/2017.
5. zda počet pedagogických a provozních porad uskutečněných do doby šetření stížnosti není nepřiměřeně vysoký

6. zda je komunikace a způsob jednání zástupců školy pro I. a II. stupeň vůči pedagogickým pracovníkům profesionální.
7. zda výpovědi zaměstnanců způsobují nestabilitu v pedagogickém sboru a špatnou pracovní atmosféru
8. a zda výuka nekvalifikovanými pracovníky nesnižuje kvalitu a úroveň výsledků vzdělávání žáků.

Při prošetření stížnosti ČŠI zjistila následující skutečnosti:

Ad 1)

Stěžovatelé ve stížnosti poukazují na porušování § 22a) zákona o pedagogických pracovních – stanovení pevné pracovní doby na pracovišti.

Ředitel stanovil pracovní dobu na pracovišti od 7:30 do 14.30 hodin. Dle § 22a) odst. 2 zákona o pedagogických pracovních je povinen pedagogický pracovník být na pracovišti zaměstnavatele v době stanovené rozvrhem jeho přímé pedagogické činnosti, v době stanovené rozvrhem jeho dohledu nad dětmi a žáky, v době zastupování jiného pedagogického pracovníka a v případech, které stanoví v souladu se zákoníkem práce zaměstnavatel.

Stanovení pevné pracovní doby je plně v kompetenci ředitele školy. Soulad se zákoníkem práce není ČŠI kompetentní posuzovat.

Ad 2)

Stěžovatelé ve stížnosti poukazují na souběh dvou zaměstnání ředitele školy – výkon funkce ředitel školy ZŠ a zároveň odborný asistent na Pedagogické fakultě Masarykovi univerzity v Brně (dále PdF MU).

Z rozhovorů a ze zápisů z jednání s ředitelem školy, zástupkyní pro I. stupeň a zástupcem pro II. stupeň a analýzou předložené dokumentace (tj. *Rozvrhu hodin ZŠ s Rozvrhem hodin informačního systému PdF MU podzimní semestr 2016 a jarní semestr 2017*) vyplynulo že, pracovní povinnosti ředitele školy v rámci jiného subjektu časově nezasahují do pracovní doby na základní škole, která je stanovena pro všechny pedagogické pracovníky od 7:30 do 14:30 hodin. Z rozvrhu hodin (*Informační systém PdF MU*) je zřejmé, že ředitel školy přednášel na PdF MU v podzimním semestru 2016 v úterý od 16:40 do 18:20 hodin a ve středu od 18:30 do 20:10 hodin, v jarním semestru v úterý od 16:40 do 18:20 hodin a ve středu od 18:30 do 20:10 hodin. O této skutečnosti rovněž informoval písemnou formou zřizovatele školy a Odbor školství, tělovýchovy a mládeže v Brně (viz předložená písemná dokumentace ze dne 27. ledna 2017, č. j. 47/17 a č. j. 481/17).

Porovnáním údajů uvedených v rozvrhu hodin ZŠ pro školní rok 2016/2017 a měsíčních výkazů pracovní doby, bylo zjištěno, že týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti v roce 2016/2017 odpovídal týdennímu rozsahu přímé pedagogické činnosti dle Přílohy k nařízení vlády č. 75/2005 Sb.

Ad 3)

Stěžovatelé ve stížnosti poukazují na porušování § 23 zákona o pedagogických pracovních a § 127, § 123 a § 132 zákoníku práce na nesprávnost výkladu právních norem ze strany

vedení školy, což je důvodem nevyplácení suplovaných a přesčasových hodin. Konkrétně poukazují na: „Používání at' už záměrně, či omylem nesprávných výkladů právních norem, jako důvod, proč neplatit suplované hodiny či přesčas.“

Prověřováno bylo, zda mzdové prostředky byly vyplaceny zaměstnancům za práce související s poskytovaným vzděláváním a školskými službami, a zda jejich vynakládání bylo relevantní podle příslušných ustanovení zákoníku práce, ve znění účinném v kontrolovaném období, zákona o pedagogických pracovnících, ve znění účinném v kontrolovaném období, nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění účinném v kontrolovaném období, nařízení vlády č. 75/2005 Sb., ve znění účinném v kontrolovaném období.

3.1 Správnost stanovení rozsahu přímé pedagogické činnosti:

Porovnáním údajů uvedených ve vnitřním platovém předpisu, v rozvrhu hodin pro školní rok 2016/2017 a v měsíčních výkazech pracovní doby s rozsahem stanoveným podle nařízení vlády č. 75/2005 Sb., bylo zjištěno, že týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti v roce 2016 byl pedagogickým pracovníkům s osobními čísly [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], a [REDAKCE] stanoven správně.

3.2 Poskytování příplatků za přímou pedagogickou činnost nad stanovený rozsah:

Porovnáním údajů v měsíčních výkazech odpracovaných hodin (podklady pro výpočet mezd) u vybraných pedagogických pracovníků s osobními čísly [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] bylo zjištěno, že v roce 2016 byly kontrolovaným pracovníkům příplatky za přímou pedagogickou činnost nad stanovený rozsah vyplaceny oprávněně a ve správné výši (podle § 132 zákoníku práce, § 23 zákona o pedagogických pracovnících a nařízení vlády č. 75/2005 Sb.). Tyto údaje byly porovnány s údaji ve mzdových listech a byl proveden kontrolní výpočet. Průběžnou kontrolou za 1. čtvrtletí roku 2017 bylo zjištěno, že postup poskytování výše uvedených příplatků u vybraných kontrolovaných pracovníků zůstal nezměněn.

3.3 Stanovení platu za práci přesčas

Plat za práci přesčas (podle § 127 zákoníku práce) byl v roce 2016 poskytnut pracovníkovi s osobním číslem [REDAKCE]. Analýzou údajů vykázaných v evidenci (výkazech) pracovní doby a jejich porovnáním se mzdovými listy bylo zjištěno, že škola proplatila výše uvedený příplatek oprávněně a ve správné výši.

3.4 Správnost stanovení platového tarifu:

Kontrolou platových výměrů zaměstnanců byly ověřovány platové tarify u vybraného vzorku pedagogických pracovníků s osobními čísly [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE], přičemž bylo zjištěno, že platové tarify jim byly v roce 2016 a za 1. čtvrtletí roku 2017 stanoveny správně (podle § 123 odst. 1 a § 5 odst. 1 a 9 zákoníku práce a nařízení vlády č. 564/2006 Sb.).

V tomto bodu je stížnost nedůvodná.

Ad 4)

Stěžovatelé ve stížnosti poukazují na to, že na chodbách ve škole nejsou vyvěšeny aktuální rozvrhy dohledů nad žáky pro školní rok 2016/2017 a v jídelně školy zcela chybí.

Prohlídkou školy bylo zjištěno, že na chodbách i ve školní jídelně byly vyvěšeny aktuální rozpis dohledů nad žáky, které jsou platné pro školní rok 2016/2017. Jednotliví vyučující mají stanovený dohled nad žáky, o kterém byli informováni vedením školy, a následně tuto informaci každý vyučující stvrdil svým podpisem na svém rozvrhu hodin (viz *Rozpis dohledů na chodbách a v jídelně platný pro školní rok 2016/2017, Rozvrhy hodin jednotlivých pedagogů platné pro školní rok 2016/2017*).

V tomto bodu je stížnost nedůvodná.

Ad 5)

Stěžovatelé ve stížnosti poukazují na vyšší počet pedagogických a provozních porad během školního roku 2016/2017.

Z rozhovorů a ze zápisů z jednání s ředitelem školy, zástupkyní pro I. stupeň ZŠ a zástupcem pro II. stupeň ZŠ a předložené dokumentace (viz záznamy z pedagogických porad, elektronický systém ASE – týdenní plány práce) vyplývá, že četnost pedagogických a provozních porad je stanovena na základě aktuálních potřeb vedení školy, kdy je nutné konzultovat dění ve škole. Během školního roku do doby šetření stížnosti bylo svoláno celkem 13 jednání pedagogických porad. Provozní porady vedení školy (ředitel, zástupce pro I. a II. stupeň) probíhají každý týden v pondělí v 8:00 hodin a provozní porady (pedagogičtí zaměstnanci) jsou stanoveny na úterý v 14:40 hodin (provozní porady pedagogických pracovníků nejsou pravidelné, vedení školy je svolává dle potřeb). Četnost pedagogických a provozních porad a jejich délka je plně v kompetenci vedení školy, horní hranice stanovena není.

V tomto bodu je stížnost nedůvodná.

Ad 6)

Stěžovatelé ve stížnosti poukazují na nevhodnou komunikaci a způsob jednání zástupců školy pro I. a II. stupeň ZŠ vůči pedagogickým pracovníkům. Konkrétně uvádí: „Velmi závažně hodnotíme chování a vystupování zástupce pro II. stupeň ZŠ, který se při komunikaci se zaměstnanci povyšuje a bývá arogantní. V případě zástupkyně pro I. stupeň ZŠ není situace o mnoho lepší.“

Jevy uváděné ve stížnosti (chování a vystupování zástupců ředitele pro I. a II. stupeň ZŠ, povýšené a arogantní chování) nebyly během šetření stížnosti (při jednání, v průběhu hospitační činnosti) zaznamenány. Objektivně však nelze zpětně posoudit, zda k výše uvedeným situacím v průběhu školního roku 2016/2017 nedocházelo.

V tomto bodu je stížnost neprokazatelná.

Ad 7)

Stěžovatelé ve stížnosti poukazují na nestabilitu v pedagogickém sboru a odchod provozních zaměstnanců. Konkrétně uvádí: „výpovědi zaměstnanců (vesměs na vlastní žádost) způsobují nestabilitu v kolektivu zaměstnanců, špatnou pracovní atmosféru“.

Ve školním roce 2016/2017 rozvázalo pracovní poměr celkem 7 zaměstnanců - 3 pedagogičtí pracovníci a 3 provozní zaměstnanci rozvázali pracovní poměr dohodou, 1 pedagogický pracovník rozvázal pracovní poměr na vlastní žádost.

V průběhu šetření stížnosti oslovila ČŠI všechny pedagogické pracovníky a požádala je o vyplnění anketního anonymního dotazníku ČŠI, který byl zaměřený na monitorování školního klimatu. Z celkového počtu 29 učitelů jich vyplnilo dotazník 27. Z analýzy výsledků vyplynulo, že ve škole je dobré pracovní klima. V odpovědích k otázkám vztahujícím ke školnímu klimatu převažovalo ve většině hodnocení kladné (rozhodně ano, spíše ano) nad záporným (spíše ne, rozhodně ne). Otázky týkající se školního klimatu a následně odpovědi: Vedení a učitelé si vzájemně poskytují zpětnou vazbu - rozhodně ano 40,7 %, spíše ano 37 %, spíše ne 14,8 %, rozhodně ne 7,4 %. Učitelé navrhují vedení školy možné změny vedoucí ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu - rozhodně ano 42,3 %, spíše ano 38,5 %, spíše ne 19,2 %, rozhodně ne 0 %. Učitelé rozporují kroky kolegů, se kterými nesouhlasí - rozhodně ano 11,5 %, spíše ano 61,5 %, spíše ne 23,1 %, rozhodně ne 3,8 %. Konflikty vzniklé mezi učiteli jsou řešeny a vedou ke zkvalitnění spolupráce - rozhodně ano 38,5 %, spíše ano 34,6 %, spíše ne 7,7 %, rozhodně ne 19,2 %. I když jsou mezi vedením a učiteli názorové neshody, jsou schopni dále spolupracovat - rozhodně ano 46,2 %, spíše ano 34,6 %, spíše ne 15,4 %, rozhodně ne 3,8 %.

Z výsledků vyplněných dotazníků lze vyvodit, že šetření nepotvrdilo špatnou pracovní atmosféru. Naopak, většina respondentů potvrzuje, že dochází ke spolupráci, případné konflikty jsou řešeny a komunikace vede ke zkvalitnění další práce.

Ad 8)

Stěžovatelé ve stížnosti poukazují na zodpovědnost ředitele za pedagogickou úroveň vzdělávání ve škole. Konkrétně uvádějí: „že není kvalitně zajištěna výuka na ZŠ – odchod zaměstnanců během školního roku má vliv na kvalitu a organizaci výuky a chod školy.“

Na základě sdělení ve stížnosti byla provedena v průběhu šetření stížnosti hospitační činnost u zástupkyně pro I. stupeň ZŠ ve třídě IV. B, u zástupce pro II. stupeň ZŠ ve třídě VI. A, dále u pedagogických pracovníků ZŠ (██████) ve třídě I. B, (██████) ve třídě IV. A, (██████) ve IV. B a (██████) v IX. třídě. Hospitační činnosti se spolu s inspekčním týmem zúčastnilo ve všech uvedených třídách vedení školy. Na hospitační činnost nebyli vyučující předem upozorněni.

Ve sledované hodině českého jazyka (██████) byl přítomen i ředitel školy. Výuka českého jazyka byla vyučující řádně připravena a promyšlena. Té se dařilo žáky účinně zapojit do aktivit a tím splnit stanovený vzdělávací cíl. Důraz byl kladen zejména na procvičení a upevnění učiva. Při společném plnění zadaných úkolů byli žáci vedeni ke vzájemné spolupráci, komunikaci a toleranci. Pedagožka často demonstrovala učivo na příkladech ze života, upozorňovala na mezipředmětové vztahy a pro větší názornost výuky účelně využívala různé pomůcky.

Z rozhovoru a ze zápisu z jednání s ředitelem školy je zřejmé, že situace v I. B je velmi obtížná. Třídní učitelka této třídy byla k datu 16. května 2017 celkem 180 dní v pracovní neschopnosti (viz písemné oznámení Městské správy sociálního zabezpečení Brno), která v době šetření stížnosti nadále trvala. Z předložené dokumentace vyplývá (viz inzerát, který byl podán na Středisko služeb školám dne 2. ledna 2017), že ředitel školy situaci řešil, ale bohužel se mu nepodařilo pracovní pozici obsadit kvalifikovaným pedagogem. Hlavní příčinu spatřuje v tom, že se jedná pouze o zástup za pracovní neschopnost. Aby zabezpečil řádně výuku v této třídě, kontaktoval PdF MU, kde mu byla doporučena studentka pátého

ročníku (■■■■), která nastoupila do pracovního poměru v lednu 2017 a setrvala na pracovní pozici do konce února 2017, pracovní poměr (■■■■) ukončila sama. Ředitel školy opět podal inzerát na Středisko služeb školám, ale uchazečka, která se mu přihlásila, nemohla z rodinných důvodů nastoupit (viz mailová korespondence). Poté opět požádal o pomoc PdF MU, kde mu byla doporučena studentka pátého ročníku (■■■■), která nastoupila do pracovního poměru od 2. května 2017. I když není vyučující kvalifikovaná (studentka pátého ročníku pedagogické fakulty), hodina byla připravená a promyšlená. Vyučující měla jasné stanovenou strukturu hodiny českého jazyka – v úvodu hodiny seznámila žáky s novým učivem; následovalo upevnění nového učiva a nácvik psaní; opakování dříve probraného učiva; prověřování a hodnocení vědomostí, dovedností a návyků žáků a v závěru hodiny formulace úkolů pro domácí práci. Výuka v hospitované hodině byla řádně zabezpečena

Ve sledované hodině matematiky (IV. A) byla přítomna i zástupkyně ředitele pro I. stupeň ZŠ. Vyučující se snažila střídat metody a formy práce (soutěž, aktivita v kruhu atd.), přesto se jí v některých okamžicích nedařilo žáky zaujmout tak, aby všichni pracovali na zadaném úkolu a nezlobili. K výše uvedenému zjištění přispívalo i nevhodné rozmístění lavic, kdy někteří žáci seděli zády k tabuli (a k vyučující) a museli se otáčet, aby si např. mohli opsat příklady z tabule. Třída, která slouží zároveň jako školní družina, působila velmi neutěšeným dojmem, žáci měli ve třídě nepořádek, sportovní věci (např. florbalové hokejky, oblečení atd.) měli poházeny pod lavicemi a neustále o ně zakopávali. Zaprášená podlaha včetně špinavého koberce (špatně upevněného) nepřispívaly k rozvoji estetického citění žáků a vytváření smyslu pro pořádek.

Stanovený vzdělávací cíl v hospitované hodině českého jazyka ve IV. B odpovídal možnostem žáků, zvolené metody a uplatňované aktivity podporovaly jejich individuální schopnosti. Tempo hodiny umožňovalo vhodnou podporu vzdělávacích potřeb některých jednotlivců. Učitelka vhodně koordinovala činnosti žáků, podporovala jejich aktivní zapojení a výkon. Formou her a soutěží se snažila upevňovat učivo o stavbě slova.

Hodina dějepisu v VI. A, které byl přítomen i ředitel školy, byla vyučujícím (zástupcem ředitele pro II. stupeň ZŠ) dobře připravena. Přestože dominantním prvkem byla frontální výuka s výkladem vyučujícího (s klasickým diktováním a zapisováním učiva do sešitu), dařilo se mu některé žáky zaujmout a motivovat ke splnění následného úkolu formou skupinové práce. Přestože žáci neměli rozděleny role, z jejich projevů bylo zřejmé, že jsou zvyklí pracovat ve skupině, dokázali se domluvit a úkoly si rozdělit. Slabší stránkou byla absence závěrečného zhodnocení, používání nespisovných nebo méně vhodných výrazů ze strany vyučujícího směrem k žákům a nesoulad probíraného učiva s předloženým učebním plánem (v době inspekční činnosti byli ve skluzu cca o měsíc).

Anglický jazyk ve IV. B (přítomen ředitel školy) byl veden kvalifikovanou vyučující. Z jejího mluveného projevu byla zřejmá jistota v používání cílového (anglického jazyka). Hodina byla založena na vzájemné komunikaci jak mezi vyučující a žáky, tak i mezi žáky navzájem. Výuka byla pestrá, činnosti zajímavé, poslechové aktivity se střídaly s nácvikem psaní, práce ve dvojici nebo ve skupině byla promyšlená a účelná. Hodnocení a sebehodnocení bylo cílené a efektivní. Slabší stránkou je materiální vybavení učebny, nábytek (který většinou není výškově stavitelný) je velmi opotřebovaný a pro zdravý vývoj žáků nevhodný.

Pracovní činnosti v IX. B byly vedeny vyučujícím v odborné učebně dílen (za přítomnosti ředitele školy). Vyučující stanovil cíl, který se podařilo splnit. Žáci spolupracovali na zadaném úkolu, jednotlivé etapy spolu konzultovali a na všem se dokázali domluvit. Pokud potřebovali pomoc, nebáli se obrátit na vyučujícího, který jim ochotně vše vysvětloval,

kontroloval správnost procesu, přičemž žáky průběžně chválil a povzbuzoval k další práci. Hodnocení v závěru hodiny bylo účelné, jasné a pro žáky dostatečně motivační. Méně příznivé pro výuku bylo pracovní prostředí (neuklizené, poházené věci, dosluhující nábytek a zastaralé vybavení pro výuku pracovních činností).

Hospitační činnost prováděli ředitel školy a zástupce pro I. a II. stupeň dle Plánu kontrolní a hospitační činnosti na rok 2016/2017. Z předložené dokumentace (Plán kontrolní a hospitační činnosti a Hospitační záznam) vyplývá, že hospitační činnost vedení školy realizovalo od února 2017. Od 1. září 2016 do ledna 2017 nebyla hospitační činnost prováděna. (V první polovině školního roku 2016/2017 řešil nově nastupující ředitel včetně ostatních členů vedení hlavně provozní záležitosti - zavedení nového systému AES, přechod na elektronickou žákovskou knížku, elektronikou třídní knihu, revitalizaci podlah v obou tělocvičnách, v prostoru u tělocvičen proběhla rekonstrukce sociálního zařízení, aj.)

Od února 2017 do doby šetření stížnosti bylo provedeno vedením školy celkem 25 hospitací, během kterých nebyla zjištěna žádná závažnější pochybení, což koresponduje i se závěry, které ČŠI zjistila při hospitační činnosti v průběhu šetření stížnosti.

S odkazem na ustanovení § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Vám předáváme výsledek šetření ČŠI k dalšímu řízení.

S pozdravem

Ing. Dagmar Pavlíková Nešporová v. r.
školní inspektorka – vedoucí
inspekčního týmu

Přílohy

kopie stížnosti

Na vědomí

ředitel školy